

ACOLLIR UNA NOVA VIDA
AMB AUTOCONSCIÈNCIA
I LLIBERTAT,
SENSE INTERVENCIONISME
I MEDICALITZACIÓ



EL PART: un procés natural

En aquest espai de comunicació desitjo explicar la meua experiència, no com a mare, sinó com a dona i acompanyant en un part. Les circumstàncies van fer que jo estigués amb la Gemma quan va parir la Victòria i sempre li estaré agraïda, a ella i a la vida mateixa, per haver pogut aprendre el que crec que totes les dones, i els homes, hauríem de tenir sempre present: d'on venim. Va ser preciós ser allà, i

va ser la Realitat mateixa la que vaig tenir al davant. Tots i totes venim del ventre de la mare. Tots i totes hem estat petits éssers, tan petits i vulnerables. Veure una amiga que és mare és fascinant: una dona que no era mare i ara ho és. La seva completa obertura cap a la nena que tot just acabava d'arribar a aquest món. La mare, que ja quan estava dins seu, acollia aquella nova vida.

Laia Serra

EQUIP DE SALUT D'USERDA

El part és natural en si mateix i el part és de les dones. Crec necessari recuperar tot el coneixement que se'n té, i el de les dones és immillorable: som les que sempre; des del principi de la Humanitat hem parit. L'embaràs, el part, la criança, són aspectes molt importants en la vida de les dones –i de les criatures–, i som les dones les que hem de poder decidir lliurement i amb consciència com volem portar a la vida els nostres nadons i tenir-ne cura. Crec necessari replantejar-nos la nostra humanitat. Perquè, encara que soni redundat, el naixement és on tot comença.

Parlant amb Raquel Ortega, llevadora de l'hospital públic Príncep de Asturias, d'Alcalá de Henares, em va explicar que actualment estan sorgint molts corrents menys intervencionistes i menys medicalitzadors que els habitualment adoptats per la medicina moderna occidental; una forma més humana, més respectuosa amb els processos naturals. Al congrés de Saragossa –organitzat per la Càtedra de Medicina Natural de Saragossa–, amb les ponències del qual s'ha editat un llibre, se n'ha parlat recentment.

Cada dia hi ha més persones que volen viure el part de la forma més natural possible però es troben amb impediments socials i mèdics; d'una altra banda, la medicina no canvia potser perquè individualment no es demana aquest altre tipus d'intervenció. Per fer del part una experiència més propera i menys violenta, hi ha limitacions estructurals i limita-

cions en l'educació que requereixen una doble via d'actuació. I potser, abans d'actuar, caldria replantejar-se com és considerada la maternitat en la nostra societat, com són vistes les relacions entre homes i dones, la paternitat. Les diferències entre homes i dones encara han de canviar, les relacions de poder encara han de posar-se més en dubte i ser menys presents.

Parts «menys intervencionistes», parts «menys medicalitzats»: parts naturals

Actualment hi ha diferents opcions, alhora d'escollir com parir de forma «natural»:

- **Associacions privades que acompanyen i assisteixen el part a casa.** Tenen en compte les característiques de cada dona perquè en cas de possibles riscos consideren poc adient que no tinguin un seguiment mèdic al seu abast.
- **Associacions, com Aquarium a Alacant, també privades, que assisteixen el part de forma natural amb quiròfan al costat.**
- **La Sanitat pública, que cada cop més intenta treballar i implantar protocols menys intervencionistes i adaptar les seves infraestructures.**

Raquel Ortega diu tenir força llibertat a l'hospital on treballa. Si creu que no cal trencar la bossa d'aigües no hi està obligada; pot dur a terme el monitoratge extern –la dona pot caminar i no ha de quedar-se estira-

da, que és la pitjor posició–; no ha d'aplicar oxitocina en cas que la dona porti bé el part –amb l'oxitocina podria descontrolar-se–; es controla el dolor mitjançant massatges i banys. En altres hospitals no ha tingut aquesta llibertat i ha hagut de seguir un protocol sense preguntar-li a la dona, ni preguntar-se a ella mateixa, què era el més adient de fer. Ella espera, diu, que amb el temps s'elaborin més protocols de part natural, tot i que la infraestructura actual ho fa complex –per exemple, hi ha molts parts llargs, que requereixen moltes hores de dedicació.

Més i millor educació per fer-nos conscients

El desig d'una altra manera de viure el part i l'embaràs ha de sorgir, també i primordialment, de les pròpies

«Les dones hem de fer nostre l'embaràs i el part; la medicina ha de respectar les decisions de la dona, del seu cos i la seva relació amb la criatura.»

dones. Moltes dones no estan ben informades, no es responsabilitzen del seu propi part, no coneixen la potencialitat del seu cos ni de la seva ment. Des de sempre, a les dones se'ns hauria d'ensenyar a reconèixer el nostre cos, les nostres limitacions i les nostres capacitats.

Moltes dones estan més tranquil·les quan se'ls diu que se'ls provocarà el part, perquè el seu doctor o la seva doctora pugui atendre-les. No es qüestionen aquesta pràctica perquè



no confien en elles ni en el procés natural del part, perquè tampoc no s'informen dels riscos de la inducció. Se li dóna tot el poder al metge.

La maternitat és una part més –molt important– de la vida de la dona, de què no s'hauria de desentendre. Aquest defugir les pròpies res-

ponsabilitats, cedir el nostre cos a algú altre, és una cosa que fem les dones, allunyades del nostre propi ésser. Hem de buscar i enfortir la pròpia voluntat, el respecte, el desig.

Algunes i alguns –cada cop més– professionals practiquen aquest tipus d'intervencions menys controladores, menys dominadores; però les dones ho hem de demanar i no lliurar el nostre cos a ningú, encara que sigui un metge, sinó fer-nos responsables i viure en plena llibertat el

part –també l'embaràs i la criança– per acollir una nova vida.

No és fàcil. Tenim molts dubtes, moltes pors; tenim al davant un sistema molt ben estructurat que ens fa creure que és millor una intervenció «segura», un protocol pautat. Només en relació amb altres dones, i altres parelles, prenent i fent créixer l'autoconsciència, partint de si és possible enfortir el desig i pensar en el part –i l'embaràs, i la criança– com quelcom propi, per viure plenament, sense delegar-lo a ningú.

El Grup Gemma és un exemple d'aquest fet. És un grup de mares sense ànim de lucre que s'ajuda mútuament en l'embaràs, el part i la criança dels fills. Les mares hi comparteixen dubtes, sobretot en situacions problemàtiques com saber fins a quin punt cal esperar a donar un antitèrmic a l'infant, tot respectant el procés natural i netejador de la febre, o la qüestió de les vacunes; també s'intercanvien informació; parlen i reflexionen sobre temes que els poden interessar; comparteixen també alegries. (El Grup Gemma es reuneix cada dimarts del calendari escolar d'11:00 a 14:00 hores al Centre Cívic de Sant Martí. Selva de Mar, 215, Barcelona, www.grupgemma.org.)

El part és el dolor? Com viure el dolor?

El part requereix esforç, això és prou clar, tot i que s'ha fet creure que és millor ser controlada –dirigida– per no tenir tantes «dificultats». És una mena de falsa llibertat, la del «no dolor». No parlem de patir per patir;